

2011 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis

Padėtis Sirijoje, Bahreine ir Jemene

P7_TA(2011)0148

2011 m. balandžio 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Sirijoje, Bahreine ir Jemene

(2012/C 296 E/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Sirijos ir Jemeno,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos santykių ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 26 d. rezoliuciją, kurioje Europos Parlamentas rekomenduoja Tarybai sudaryti Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių asociacijos sutartį tarp Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Sirijos Arabų Respublikos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento Pirmininko Jerzy Buzeko pareiškimą dėl negailestingų protestuotojų puolimų Sirijoje 2011 m. kovo 23 d.,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, prie kurio Sirija prisijungusi,
- atsižvelgdamas į 1975 m. JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, prie kurios prisijungę Bahreinas, Sirija ir Jemenas,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 21 d. Tarybos išvadas dėl Bahreino ir Jemeno,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos-vyriausiosios įgaliotinės 2011 m. kovo 10, 15 ir 17 d. pareiškimus dėl Bahreino, 2011 m. kovo 18, 22, 24 ir 26 d. pareiškimus dėl Sirijos ir 2011 m. kovo 10, 12 ir 18 d. ir balandžio 5 d. pareiškimus dėl Jemeno,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 8 d. vyriausiosios įgaliotinės ir Komisijos bendrą komunikatą „ES ir pietinių Viduržemio jūros regiono šalių partnerystė siekiant demokratijos ir bendros gerovės“,
- atsižvelgdamas į 2004 m. patvirtintas ir 2008 m. atnaujintas ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0109.⁽²⁾ OL C 313 E, 2006 12 20, p. 436.

2011 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis

- A. kadangi po panašių įvykių kitose arabų šalyse demonstracijų Bahreine, Sirijoje ir Jemene dalyviai išreiškė teisėtus demokratinius siekius ir tvirtus liaudies reikalavimus vykdyti politines, ekonomines ir socialines reformas, kuriomis būtų siekiama sukurti tikrą demokratiją, kovoti su korupcija ir nepotizmu, užtikrinti pagarbą teisei valstybei, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, mažinti socialinę nelygybę ir sukurti geresnes ekonomines ir socialines sąlygas,
- B. kadangi šių valstybių vyriausybės reagavo padidindamos smurtines represijas, paskelbdamos ypatingą padėtį ir taikydamos kovos su terorizmu įstatymus, kad pateisintų sunkius nusikaltimus, įskaitant be teismo vykdomus žudymus, grobimus ir dingimus, savavališkus sulaikymus, kankinimus ir nesąžiningo teismo procesus,
- C. kadangi Bahreino, Sirijos ir Jemeno saugumo pajėgos perdėtai naudojo jėgą prieš protestuotojus ir dėl to daug žmonių žuvo, buvo sužeista ir įkalinta, ir tai pažeidžia Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą, prie kurio šios šalys prisijungę,
- D. kadangi demonstracijos Sirijoje prasidėjo šalies pietuose esančiame Daros mieste ir po to išplito visoje šalyje; kadangi Sirijos valdžios institucijos nuslopino demonstracijas naudodamos tikras kulkas siekdama išsklaidyti taikius susibūrimus ir areštavo šimtus civilių gyventojų, taip pat Damaske ir kituose miestuose mobilizavo režimui palankius demonstrantus; kadangi Sirijos vyriausybė atsistatydino 2011 m. kovo 29 d. ir Adel Safar buvo paskirtas formuoti naują vyriausybę; kadangi 2011 m. kovo 30 d. prezidento Basharo al-Assado Sirijos parlamente pasakyta kalba neatitiko lūkesčių ir nepatenkino vilčių, kad bus atliktos svarbios reformos,
- E. kadangi Sirijoje nuo 1963 m. taikomas nepaprastosios padėties įstatymas; kadangi taikant nepaprastosios padėties įstatymą ribojamos piliečių galimybės naudotis savo civilinėmis ir politinėmis teisėmis ir Sirijos valdžios institucijoms suteikiama galimybė kontroliuoti teismų sistemą,
- F. kadangi Sirijos vyriausybė padarė tam tikrus viešus pareiškimus, įsipareigodama užtikrinti išraiškos laisvę ir sudaryti sąlygas politiniam dalyvavimui (atšaukti nepaprastosios padėties įstatymo taikymą, panaikinti Sirijos Konstitucijos 8 straipsnį, kuriame nustatyta, kad partija Baath vadovauja šaliai ir visuomenei, išspręsti problemas, kurios kilo dėl 1962 m. atlikto gyventojų surašymo Hasekės gubernijoje, po kurio iš šimtų tūkstančių kurdų buvo atimti pasai ir jie įregistruoti kaip užsieniečiai), tačiau jai nepavyko pasiekti apčiuopiamų rezultatų šiais klausimais; kadangi iškilus Sirijos žmogaus teisių aktyvistas ir vyriausybės kritikas Haitham al-Maleh 2011 m. kovo mėn. paleistas iš kalėjimo ir ragino tarptautinę bendruomenę daryti Sirijos režimui spaudimą siekiant, kad šis laikytųsi savo tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje,
- G. kadangi dar turi būti pasirašytas Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Sirijos Arabų Respublikos asociacijos susitarimas; kadangi nuo 2009 m. spalio mėn. šio susitarimo pasirašymas atidėtas Sirijos prašymu; kadangi pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms yra pagrindinė šio susitarimo dalis,
- H. kadangi Bahreine demonstracijos prasidėjo 2011 m. vasario 14 d., demonstracijų dalyviai ragino pradėti politines reformas, pavyzdžiui, įvesti konstitucinę monarchiją ir renkamą vyriausybę, taip pat panaikinti korupciją ir šiuos, kurie sudaro daugiau kaip 60 proc. visų gyventojų, atskirti; kadangi padėtis Bahreine vis dar įtempta ir pranešta, kad pereitą savaitę dingo maždaug 50–100 asmenų; kadangi, kaip teigiama pranešimuose, Bahreine sulaikomi medicinos darbuotojai, žmogaus teisių gynėjai ir politikos veikėjai ir saugumo pajėgos užėmė ligoninės palatas,
- I. kadangi Bahreino vyriausybės prašymu Bahreine buvo dislokuotos Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos saugumo pajėgos iš Saudo Arabijos, Jungtinių Arabų Emyratų ir Kuveito,

2011 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis

- J. kadangi nuo 2011 m. sausio mėn. Jemene milijonai piliečių dažniausiai taikiai demonstravo ir įtariama, kad nuo to laiko buvo nužudyta beveik šimtas žmonių ir šimtai sužeisti, daugiausiai saugumo pajėgų, kurios šaudė į minią naudodamos tikrus šaudmenis; kadangi saugumo pajėgos trukdė Jemeno greitosios medicinos pagalbos automobiliams į ligonines vežti prieš vyriausybę protestavusius asmenis,
- K. kadangi Jemeno prezidentas Ali Abdullah Saleh, kuris valdo šalį 32 metus, pažadėjo atsistatydinti; kadangi, vis dėlto, prezidentas dar nesiėmė jokių konkrečių veiksmų, kad įvykdytų savo pažadus taikiai pereiti prie demokratijos,
- L. kadangi Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos nariai nusprendė pakviesti Jemeno vyriausybės ir opozicijos atstovus į derybas Rijade siekiant spręsti kai kuriuos konkrečius sunkiai išsprendžiamus klausimus,
- M. kadangi Jemenas yra neturtingiausia Artimųjų Rytų šalis, kurioje daugeliui žmonių trūksta maisto, mažėja naftos atsargų, auga gyventojų skaičius, centrinė vyriausybė silpna, vis labiau trūksta vandens ir mažai investuojama į šalies ekonomiką; kadangi didelį susirūpinimą kelia galimas Jemeno valstybės skilimas, nes vasario mėnesį su šių sukilėliais šiaurėje pasiektos paliaubos yra trapios, pietuose vyksta separatistų judėjimas ir pranešama, kad daugybė Al Qaidos kovotojų naudoja Jemeną kaip bazę,
- N. kadangi Bahreine ir Jemene neseniai buvo paskelbta nepaprastoji padėtis; kadangi nepaprastosios padėties paskelbimas bet kurioje šalyje neatleidžia tos šalies vyriausybės nuo jos pagrindinės pareigos laikytis teisinės valstybės principų ir savo tarptautinių įsipareigojimų dėl žmogaus teisių,
1. griežtai smerkia saugumo pajėgų vykdytas taikių demonstrantų smurtines represijas Bahreine, Sirijoje ir Jemene ir reiškia užuojautą nukentėjusiųjų šeimoms; pareiškia solidarumą su šių šalių žmonėmis ir pasigėrėjimą jų drąsa ir apsisprendimu, ir ryžtingai remia jų teisėtus demokratinius siekius;
2. ragina Bahreino, Sirijos ir Jemeno valdžios institucijas nustoti naudoti smurtą prieš protestų dalyvius ir gerbti jų teisę į susirinkimų ir žodžio laisvę; smerkia tai, kad Bahreino ir Jemeno valdžios institucijos trukdo teikti gydymo paslaugas ir neleidžia naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir riboja galimybes jomis naudotis; pabrėžia, kad asmenys, atsakingi už tai, kad žuvo ir buvo sužeisti žmonės, turėtų atsakyti už savo veiksmus ir būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn; ragina valdžios institucijas nedelsiant paleisti visus politinius kalinius, žmogaus teisių gynėjus ir žurnalistus bei visus, kurie sulaikyti dėl savo taikios su protestais susijusios veiklos;
3. tvirtina, kad tai, jog valstybė naudoja smurtą prieš savo pačios gyventojus, turi turėti tiesioginę įtakos jos dvišaliams santykiams su Europos Sąjunga; primena ES Komisijos pirmininko pavaduotojai-vyriausiajai įgaliotinei, kad ES gali naudoti daug priemonių siekdama atgrasyti nuo tokios veiklos, pavyzdžiui, išaldyti lėšas, uždrausti įvažiuoti ir kt.; vis dėlto primena, kad tokia dvišalių santykių peržiūra niekuomet neturėtų kenkti visai visuomenei;
4. ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares visapusiškai atsižvelgti į naujausius ir besitęsiančius įvykius Bahreine, Sirijoje ir Jemene plėtojant dvišalius santykius su šiomis šalimis, įskaitant tolimesnių derybų dėl vis dar nesudaryto ES ir Sirijos asociacijos susitarimo pasirašymo sustabdymą; mano, kad tokio susitarimo sudarymas priklauso nuo Sirijos valdžios institucijų gebėjimo konkrečiai vykdyti laukiamas demokratines reformas;

2011 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis

5. ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares remti raginimus nepriklausomai ištirti šiose šalyse vykdytus protestų dalyvių puolimus, ypatingą dėmesį skiriant 2011 m. kovo 18 d. Sanoje įvykdyto protesto dalyvių puolimo, per kurį žuvo 54 žmonės ir daugiau kaip 300 sužeista, nepriklausomam tyrimui, kurį turi atlikti Jungtinės Tautos (JT) arba Tarptautinis Baudžiamasis Teismas; ragina ES nedelsiant imtis iniciatyvos, kad būtų sušaukta Žmogaus teisių tarybos ypatingoji sesija, siekiant apsvarstyti Bahreine, Sirijoje ir Jemene kovojančią su demonstrantais ir slopinančią skirtingai mąstančius įvykdyto piktnaudžiavimo jėga atvejus;

6. ragina Bahreino, Sirijos ir Jemeno vyriausybes nedelsiant ir nekeliant išankstinių sąlygų pradėti atvirą ir prasmingą politinį procesą ir dialogą su visų demokratinėse politinių jėgų ir pilietinės visuomenės atstovais, siekiant pasirengti tikros demokratijos įgyvendinimui, atšaukti nepaprastąją padėtį ir įgyvendinti tikras, ambicingas ir prasmingas politines, ekonomines ir socialines reformas, kurios labai svarbios siekiant ilgalaikio stabilumo ir plėtros;

7. ES ragina Bahreino, Sirijos ir Jemeno valdžios institucijas laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvų srityje; ragina šių šalių valdžios institucijas nedelsiant atšaukti nepaprastąją padėtį, nedelsiant paleisti visus politinius kalinius, žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir taikius demonstrantus, žodžio laisvę ir susirinkimų laisvę įtvirtinti teisės aktuose ir įgyvendinti praktikoje, sustiprinti kovos su korupcija priemones, užtikrinti lygias mažumų teises, užtikrinti galimybes naudotis komunikavimo priemonėmis, pavyzdžiui, internetu ir mobiliaisiais telefonais, ir užtikrinti prieigą prie nepriklausomos žiniasklaidos;

8. atkreipia dėmesį į Sirijos vyriausybės atsistatydinimą 2011 m. kovo 29 d., tačiau mano, kad to nepakaks siekiant numalšinti vis didėjančią Sirijos gyventojų nusivylimą; ragina prezidentą Basharą al-Assadą nutraukti šiuo metu vykdomą politinės opozicijos ir žmogaus teisių gynėjų slopinimą, tikrai atšaukti nuo 1963 m. taikomą nepaprastąją padėtį, skatinti Sirijos perėjimo prie demokratijos procesą ir parengti konkrečią politinių, ekonominių ir socialinių reformų darbotvarkę;

9. ragina Bahreino vyriausybę ir kitas šalis nedelsiant ir nekeliant išankstinių sąlygų pradėti prasmingą ir konstruktyvų dialogą siekiant pradėti reformas; palankiai vertina JT Generalinio Sekretoriaus pranešimą, kad JT yra pasirengusios paremti nacionalines pastangas, jei bus to prašoma;

10. reiškia susirūpinimą dėl Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos įgaliotų užsienio karinių pajėgų buvimo Bahreine; ragina Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybą naudoti savo, kaip regioninio kolektyvinio veikėjo, turimus išteklius siekiant vykdyti konstruktyvią veiklą ir tarpininkauti vykdančioms taikias reformas Bahreine;

11. ragina Jemeno prezidentą A. A. Salehą imtis konkrečių veiksmų siekiant įvykdyti savo įsipareigojimą perduoti valdžią taikiai per konstitucines institucijas; ragina visas šalis, įskaitant opoziciją, veikti atsakingai, nedelsiant pradėti atvirą ir konstruktyvų dialogą siekiant, kad politinis perėjimas vyktų ramiai, ir į šį dialogą įtraukti visas Jemeno gyventojams atstovaujančias šalis ir judėjimus;

12. reiškia didelį susirūpinimą dėl skurdo ir nedarbo lygio ir vis didėjančio politinio ir ekonominio nestabilumo Jemene; primygtinai reikalauja pagreitinti 2006 m. donorų konferencijos įsipareigojimų įgyvendinimą; be to, ragina ES ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybą ypač aktyviai teikti finansinę ir techninę paramą, kai tik prezidentas A. A. Saleh bus pasirengęs leisti demokratiškai sudarytai vyriausybei veikti;

2011 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis

13. ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares remti taikius demokratinius Bahreino, Sirijos ir Jemeno piliečių lūkesčius, peržiūrėti šių šalių atžvilgiu vykdomą savo politiką, laikytis ES elgesio kodeksas ginklų eksporto srityje ir, jei nacionalinės valdžios institucijos rimtai išsipareigoję, būti pasirėngusias padėti šiose šalyse įgyvendinti konkrečią politinių, ekonominių ir socialinių reformų darbotvarkę;

14. ragina Komisiją visapusiškai ir veiksmingai naudoti paramą, kurią galima teikti pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę ir Stabilumo priemonę, ir nedelsiant parengti konkrečius pasiūlymus, kaip ateityje teikiant ES finansinę pagalbą būtų galima geriau padėti Artimųjų Rytų ir Persijos įlankos šalims ir pilietinėms visuomenėms, siekiančioms pokyčių, susijusių su demokratija ir pagarba žmogaus teisėms;

15. pabrėžia Sąjungos vyriausiosios įgaliosinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos bendrame komunikate „ES ir pietinių Viduržemio jūros regiono šalių partnerystė siekiant demokratijos ir bendros gerovės“ nurodytus išsipareigojimus toliau remti demokratinius pokyčius ir pilietinę visuomenę, reaguojant į dabartinius įvykius regione; ragina ES remti demokratijos procesus Viduržemio jūros ir Persijos įlankos regionuose siekiant užtikrinti visišką visų gyventojų, ypač moterų, kurios atliko labai svarbų vaidmenį siekiant demokratinių pokyčių, dalyvavimą politiniame gyvenime;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliosinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Bahreino Karalystės vyriausybei ir parlamentui, Sirijos Arabų Respublikos vyriausybei ir parlamentui ir Jemeno Respublikos vyriausybei ir parlamentui.

Ketvirtoji Jungtinių Tautų konferencija mažiausiai išsivysčiusių šalių klausimu

P7_TA(2011)0149

2011 m. balandžio 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ketvirtosios Jungtinių Tautų konferencijos mažiausiai išsivysčiusių šalių klausimu

(2012/C 296 E/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į tai, kad 1971 m. JT pripažino mažiausiai išsivysčiusias šalis „neturtingiausią ir silpniausią“ tarptautinės bendruomenės dalimi,
- atsižvelgdamas į JT Vystymosi politikos komiteto apibrėžtus kriterijus mažiausiai išsivysčiusioms šalims nustatyti,
- atsižvelgdamas į 1990 m. rugsėjo mėn. priimtą Paryžiaus deklaraciją, skirtą mažiausiai išsivysčiusioms šalims,
- atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus pranešimą dėl mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirtos 2001–2010 m. dešimtmečio veiksmų programos įgyvendinimo (A/65/80),
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo mėn. įvykusio JT aukšto lygio susitikimo Tūkstantmečio vystymosi tikslų klausimais rezultatus,
- atsižvelgdamas į mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirtą Briuselio veiksmų programą, patvirtintą 2001 m. gegužės mėn. Briuselyje vykusios trečiosios JT konferencijos mažiausiai išsivysčiusių šalių klausimu metu,
- atsižvelgdamas į 2008 m. priimtą JT Generalinės Asamblėjos sprendimą surengti ketvirtąją JT konferenciją mažiausiai išsivysčiusių šalių klausimu,